

Mbete kí Pol ndàngì adi Ερεji-je Ta-je kí dɔ mbete-ti kí Pol ndàngì adi Ερεji-je

Pol à ka dangay-ti bebo Ròm-ti je bè bá ndàngì-né mbete kin. Dɔkaglo-ti kí káre-rè kin ya ɛ ndàngì-né mbete adi njékəwnɔ-je kí Kolosi-ti rəm, adi Pilemɔ rəm. Pol ndàngì mbete adi Ερεji-je kɔ kadi-dé 'gə kí dɛ lé, 'nam kàdì Kristi-ti rəm, kadi 'gə né-je kí d'ingə kì takul ramaji lə Lubə, ə kadi d'adi panjiyə-dé nəl Lubə.

Kɔ ta-je kí boy-boy ra joo mɛɛ mbete-ti kin. Kun lo kɔr-é-ti kí 1-3 lé, Pol pa ta kí dɔ né-je-ti kí dow à koo rɔ njékadmɛɛ-ti, kí né-je kí ɛ à kubə maji-é. Kun lo kɔr-é-ti kí 4-6 lé, Pol ulə dingəm mɛɛ njékadmɛɛ-je-ti kadi kisi kì dɔ taá lə-dé ɔw nati kì maji kí Lubə ra sə-dé kin.

Pol isi bebo Ερεji-ti kaglo-je nɔ, ilə mbɛ Poyta kí Maji-je, ra né-je kí tò bəl-bəl-je, ndó né njékadmɛɛ-je (Knj 19). Mbete kinlé, 'panè Pol ulə-né adi njékadmɛɛ-je kí gay-gay nɔ kí donangi Ερεji-ti bi adi dɛ kí bebo Ερεji-ti ya par al. Mbete kinlé sɔbi dɔ kuti njékəwnɔ-je kí gin káre-rè par al, ngà pa ta kí sɔbi dɔ panjiyə njékadmɛɛ-je kí Lubə ndigi sar ndɔ-je-ti kí bone.

Tɔji rɔ kì Lapiya kí ra

1 †Ma Pol, njèkɔwkułə lə Jeju Kristi kí go mee ndigi-ti lə Lubə, bá m'ndàngi mbete kin m'adi-si sɔi njékaa njay-je, njéka do ndi-si-ti mee nam-ti kí 'nami kàdì Jeju Kristi-ti kí isi [Epeji-ti.]*

2 Kadi Bɔbi-ji Lubə de kì 'Babe Jeju Kristi d'adi ramaji kì lapiya lə-dé này sə-si.

3 Kɔsgaji kì do Lubə-ti kí to Bɔbi 'Babe lə-ji Jeju Kristi kí adi-ji né-je lay kí maji kí dɔra-ti kí à ra kì ndil-ji, kdo nam kí j'nami kàdì Jeju Kristi-ti.†

4 Lubə mbəti-ji kì takul-é kete nò kində gin donangi-ti, kdo kadi j'toi dow-je kí j'aai njay rəm, bá kadi ta goto do-ji-ti takəm-é-ti rəm to.

5 Ndigi kí e ndigi-ji lé bá e uwə-né do-ji kete low nu, kadi j'təli-né ngan-é kì takul Jeju Kristi. Nəl-é nà kadi né kinlé tò bè, kdo to mee ndigi liə,

6 kadi j'osi-né gaji-é kdo ramaji liə kí to ramaji kí riba-é tò; maji kinlé e ra sə-ji kì takul ngon-é kí to dow kí e ində-é dan kəm-é-ti.

7 †Məsi-é bá to kəm rəbi kí Lubə taa-ji-né ilə-ji taá rəm, inə-né go majal-je lə-ji kɔgi kí go ramaji-ti liə kí nà kin rəm to.

8 Maji lé, Lubə ra sə-ji mbing ya adi-ji gosi lay rəm, bá adi-ji négə lay rəm to.

9 E adi j'gə ndigi liə kí ndoki tò lo ɔyɔ-é-ti, adi to kɔjra kí maji kí e oji mee-é-ti kdo ra kì takul Kristi

10 ə kadi n'ra né-é dokaglo-ti kí ta mɔngi lo-ti, adi to ta lə kəw né-je lay kí dɔra-ti kì donangi-

† **1:1 1:1** Knj 18:19-21; 19:1 * **1:1 1:1** Ta-je kí tò mbunə né-ti kinlé [...] goto mee mbete-je-ti kí dosay kí dan-ti-je kí 'ndàngi kì ji-dé kì ta grèki. † **1:3 1:3** Rom 8:15-17,28-30 † **1:7 1:7** Kol 1:14

ti kadi tò gin tógi-ti læ dow kí 'boy káre-rè kí to Kristi kí Lubə mbəti-é.

¹¹ Kì takul-é lé ya to bá Lubə uwə-né dɔ-ji kete low ə ində-ji-né tagay bá adi-ji-né né-je lay kí go kɔjra-ti liə, ɛ kí to Njɛra né-je lay kɪ mɛɛndigi liə;

¹² kadi jɔi kí j'indəi mɛɛ-ji dɔ Kristi-ti kete lé, j'osi gajɪ-é kɔo riba liə.

¹³ Loki ooi ta kí tɔgrɔ-ti kí to Poyta kí Maji kí à kaji-si lé, sɔi kàrè 'nami kàdɪ-é-ti ya tɔ. Sɔi adi-é mɛɛ-si ə Lubə adi Ndil kí aa njay kí un mindi-é kɔo kadi-si lé, isi mɛɛ-si-ti titi pɔ kí ɔsi-si-né bè.

¹⁴ Ə ɛ kin ya to né kí taá mɔki kí toji néndubə lə-ji, ndo taa kilə taá-ti læ dow-je kí Lubə adi 'to 'liə kadi d'osi gajɪ-é kɔo riba liə.

Ta kí Pol pa kɪ Lubə kɔo njékəwnɔ-je

¹⁵ Gin-é kin bá, mɔ kàrè loki m'oo ta læ kadi kí sɔi adi mɛɛ-si 'Babe Jeju rəm, m'oo ta læ ndigi kí sɔi 'ndigi njékaa njay-je kí rangi lay rəm lé,

¹⁶ m'ra oiyo Lubə taá-taá kɔo-si rəm, bá mɛɛ ta-je-ti kí m'isi m'pa siə kàrè m'ilə ri-si dan-ti rəm tɔ.

¹⁷ Kadi Lubə læ 'Babe lə-ji Jeju Kristi, kí to Bɔbi-ji kí njèriɓa lé adi Ndil-é adi-si gosi rəm, adi kəm-si ijə dɔ-é-ti adi 'gəi-é maji rəm,

¹⁸ kadi adi kəm-si ijə dɔ nékində mɛɛ dɔ-ti kí ɛ ɓa-si kɔo kin rəm, kadi adi kəm-si ijə dɔ néndubə-ti liə kí to né riba kí nɔ́ kí à kadi-si nati kɪ njékaa njay-je kí rangi kin rəm,

¹⁹ bá kadi adi kəm-si ijə dɔ tógi-ti kí al dɔ lo kí ɛ ra-né sə-ji jɔi njékadmɛɛ-je kin rəm tɔ. Tógi kí nɔ́ kí itə tógi-je lay kinlé,

²⁰ e toji loki adi Kristi tosi-né ndəl ində lo tee rəm, un-é-né adi-é isi do jikol-é-ti dorą-ti rəm,

²¹ adi Kristi isi-né do ndil-je-ti kí maji al lay, kì do malayka-je-ti lay, kì do tógi-je-ti lay, kì do kɔbe-je-ti lay rəm, adi ri-é ba itə dow-je lay kí ri-dé ba kaglo-ti kì nè kin rəm; ngà de kin par al, e adi ri-é ba itə dow-je lay kí ri-dé à ba kaglo-ti kí à ree gogi kin rəm to.

²² †Né-je lay kinlé Kristi ya Lubə adi tò gin tógi-é-ti rəm, bá adi-é to burə do njékəwną-je lay

²³ kí 'to daji rɔ-é kin rəm to. Kristi lé taa lo dan njékəwną-je-ti pəl-pəl rəm, bá taa lo kí dorą-ti kì donangi-ti nè pəl-pəl rəm to.

2

Kaji kì takul ramaji

Kol 2:12-13; 3:1-3; Tit 3:3-8

¹ †Ə səi lé, ndəki oyi koy kaldota-je, kì koy majal-je lə-si,

² ndəki isi 'rai bə lə né-je kí donangi-ti nè kin kí to kullə ra 'boy kí njəkow kì tógi dan yəl-ti, kí to ndil kí maji al kí njera kullə meɔ njəmbati təl rɔ-dé go ta-ti.

³ Jəi lay ya ndəki j'toi kí dan-dé-ti to, adi ndəki j'inəi rɔ-ji yaki meɔ né-je-ti kí maji al maji al kí bo-é ra-ji, j'rai né-je kí nəl daji rɔ-ji, kì né-je kí meɔ-ji ndigi, adi j'toi dow-je kí koji-ji-ti nu ya wongɔ ra Lubə do-ji-ti titi kí wongɔ ra-é-né do ndəgi dow-je-ti kin bə to.

⁴ Ngà Lubə lé to njèkoo kəmtondoo kí ɲa; ndigi kí ɛ ndigi-ji ɲa kinlé bá ra adi,

⁵ loki jəi j'oyi koy kaldɔta-je lə-ji ya kàrè, ɛ adi j'təli j'isi kəm kɔɔ nam kí j'nami kàdì Kristi-ti - Səi lé, aji kì takul ramaji -

⁶ Ɛ adi j'tosi j'ndəli nati kì Kristi rəm, bá adi j'isi dɔrɔ-ti nati kì Jeju Kristi, kɔɔ nam kí j'nami kàdì-é-ti kin rəm tɔ.

⁷ Bè kɔɔ kadi kaglo-ti kí à ree kinlé, ɛ toji dow-je maji kí al dɔ lo kí ɛ ra sə-ji kì takul meɛmaji liə, kɔɔ nam kí j'nami kàdì Jeju Kristi-ti.

⁸ Kɔɔtalə səi aji kì takul ramaji kì kəm rəbi kadmeɛ. Né kinlé i rɔ-si səi-ti al, ngà to kadkare lə Lubə.

⁹ Né-é kinlé ree kì takul kullə ra-si-je al, adi dow à kində-né kàdì-é al.

¹⁰ Kɔɔtalə j'toi kullə ra ji Lubə; ɛ ra-ji kì takul nam kí j'nami kàdì Jeju Kristi-ti, kɔɔ kadi j'rai né-je kí maji-maji kí ɛ uwə dɔ-é kete kɔɔ kadi to kullə ra-ji.

Təl kí káre kì takul Kristi
Əbr 10:19-22

¹¹ Beba adi meɛ-si ole dɔ né-ti kin: Ndoki lé né kí tò rɔ-si-ti ya toji kí 'toi jipi-je al, adi jipi-je kí 'to dow-je kí d'ijə-dé ganjangi 'ba-si dow-je kí d'ijə-dé ganjangi al. Dɛ lé to rɔ-dé bá dow-je d'ijə.

¹² Dɔgangi-é-ti kinlé, Kristi, dow kí Lubə mbəti-é lé, ndoki səi 'gəi-é al rəm, bá né kí sobi dɔ Israyel-je kàrè 'goti meɛ-é-ti rəm, kulənoji-je kí Lubə dɔɔ nati kì Israyel-je ə un-né mindi-é adi-dé lé kàrè 'goti meɛ-é-ti rəm, kisi-si dɔnangi-ti nè

kin kàrè ndòki nékində meẽ dɔ-ti lə-si goto rəm, bá 'gəi Lubə al rəm tɔ.

¹³ Ngà ɓone bè kinlé, səi kí ndòki ʒi ngərəngi k̀i Lubə lé, məsi Kristi ra adi 'reei wur-wur rɔ Lubə-ti k̀i takul nam kí 'nami kàd̀i Jeju Kristi-ti.

¹⁴ Kdɔtalə ɛ́ bá to gin lapiya kí mbunə̃-ji-ti; ndògi ɓɔr kí gangi-ji danə̃ təl-ji njéba-je-ti lə-nə̃ lé, Kristi lé bá ree tuji kɔgi k̀i takul koy-é ə ra adi gin dow-je kí joo kinlé 'təl-né dow-je kí káre.

¹⁵ †Ẽ bujuru ndukun-je k̀i kúji ra-é-je lay kɔɔ kad̃i gin dow-je kí joo kinlé 'təl-né kubru rɔ kí káre kí to gin dow-je kí sigi kí lapiya tò dan-dé-ti k̀i takul nam kí 'nam kàd̀i-é-ti.

¹⁶ †Adi to takul koy-é kagdəsi-ti kinlé bá, ɛ́ bujuru-né ba kí tò dan-dé-ti rəm, ulə-dé-né noji nati k̀i Lubə adi dẽ kí gin joo lay kin ya 'təl-né dow-je kí káre-rè.

¹⁷ Kristi ree ilə mbə̃ Poyta kí Maji kí sɔbi dɔ lapiya adi-si səi kí ndòki ʒi ngərəngi k̀i Lubə rəm, bá adi-ji jẽ kí ndòki j'ə̃ ngəsi k̀i Lubə rəm tɔ.

¹⁸ K̀i takul Kristi lé bá Ndil kí aa njay ra adi jəi kí gin joo lay kin ya j'ingəi kəm rəbi j'reei-né ngəsi rɔ ɓɔbi-ji-ti.

¹⁹ Gin-é kin bá səi 'toi-né mba-je al rəm, bá 'toi-né njéndumə̃ ɓe-je al rəm ngá, ngà 'toi ngan njébe-je nati k̀i njékaa njay-je, adi 'toi dow-je lə Lubə.

²⁰ Səi lé, 'tò k̀i kəy kí d'ində gin-é dɔ njékɔwkulə-je-ti, k̀i dɔ njépata-je kí ta Lubə-ti ə Jeju Kristi ya to ər kí sul-é-ti.

²¹ Kì takul Kristi lé bá ər isi-né dɔ-nɔ-ti k̀ì gangi-é berere-berere kɔ təl kəy kí aa njay kí to kəy lə 'Bafé.

²² Səi kàrè, k̀ì takul-é lé, 'tòì k̀ì kəy kí d'ində kadì tɔ kəy kisi Lubə k̀ì takul Ndil-é tɔ.

3

Lubə adi Pol kullə dan dow-je-ti k̀ì 'to jipi-je al Kol 1:24-29; 2:1-3; 1Pi 1:10-12

¹ Gin-é kin bá, ma Pol kí d'uwə-m dangay-ti kɔ ta kí sɔbi dɔ Jeju Kristi lé, m'pa-né ta k̀ì Lubə kɔ ta lə-si səi kí 'toi jipi-je al.

² Kɔ maji kí Lubə ra sə-m bá adi-m-né kullə kadì m'ra dan-si-ti lé, koo ə səi a kooi ta-é ya.

³ Lubə tɛɛ k̀ì dɔ né kí t̀ò lo ɓɔyɔ-é-ti adi m'gə bá m'ndangi-né ta-é sɛ tin.

⁴ †Loki 'ndói mbete kinlé rəmə, a kasi 'gəi kí né kí sɔbi dɔ Kristi kí t̀ò lo ɓɔyɔ-é-ti lé, kəm-m ijə dɔ-ti ya.

⁵ Né kí t̀ò lo ɓɔyɔ-é-ti kí ɓone bè Lubə adi Ndil kí aa njay tɛɛ k̀ì dɔ-é adi njékɔwkułə-je k̀ì njépata-je kí ta-é-ti kí d'aa njay 'gə kinlé, ndɔki ɛ adi dow-je kí kete 'gə al.

⁶ Né kí ndɔki t̀ò lo ɓɔyɔ-é-ti lé ɛn: K̀ì kəm rəbi Poyta kí Maji lé, dow-je kí 'to jipi-je al kí 'nam kàdì Jeju Kristi-ti lé, Lubə adi-dé né-je kí maji-maji nati k̀ì jipi-je rəm, adi 'təl dow-je kí káre-rè k̀ì jipi-je rəm, bá adi dɛ k̀ì jipi-je d'ore-nɔ dɔ kunmindì-ti liə rəm tɔ.

⁷ Poyta kí Maji kinlé, bá Lubə ra sə-m maji, adi-m m'təl gonnnjèkullə-é k̀ì takul tógì liə.

† 3:4 3:4 Kol 1:26,27

⁸ M̄a k̄i m'to né al dan njékaa njay-je-ti lay kinlé, Lubə ra sə-m maji adi m'to njékilə mbɛ né-je lə Kristi k̄i maji-é al dɔ lo kin kadi dow-je k̄i 'to jipi-je al rəm,

⁹ ɓá adi m'to njəkɔr man dɔ né-je-ti k̄i ɛ k̄i to Njèra dɔrɔ k̄i dɔnangi ɓɔyɔ low lə low-je kin rəm to.

¹⁰ Gin-é kin ɓá k̄i nè kin rəmə, k̄i takul njékəwnɔ-je lé, njékɔɓe-je, k̄i njétógi-je k̄i dɔrɔ-ti 'gə-né gosi lə Lubə k̄i tɔ k̄i kəy-é kəy-é lo n̄a kin,

¹¹ k̄i go kɔjra-ti k̄i à tɔ sartagangi k̄i ɛ ɔji kete low ɓá ɛ ra né-é k̄i takul nam k̄i j'nam kadi 'Babe-ti lə-ji Jeju Kristi

¹² ə nam-ji kadi-é-ti k̄i kəm rəbi mɛɛ-ji k̄i j'adi-é kinlé ra adi mɛɛ-ji nda kay-kay kadi j'ree-né ngosi ki rɔ Lubə-ti.

¹³ Beɓa m'idə-si kadi kɔ-je k̄i m'isi m'ingə kɔɔ ta lə-si kinlé, adi ɔr tógi-si al. Kɔ-je kinlé, to né rifa lə-si.

Ndigi k̄i Kristi ndigi dow-je

¹⁴ Gin-é kin ɓá m'osi-né məkəji-m nangi nɔ Bɔbi-ji-ti,

¹⁵ k̄i ɛ ya gin dow-je lay k̄i dɔrɔ-ti k̄i k̄i dɔnangi-ti 'tɛɛ mɛɛ-é-ti,

¹⁶ m'dəji-é kadi ra sə-si k̄i go rifa-ti liə k̄i n̄a kin rəm, k̄i takul Ndil-é kɔɔ kadi mɛɛ-si idi-né njiki-njiki rəm,

¹⁷ m'dəji-é kadi adi Kristi ra ɓe mɛɛ-si-ti k̄i takul kadmɛɛ rəm, kadi adi uləi njirə-si nangi ngɔ mɛɛ ndigi-ti k̄i ɛ ndigi-ji,

18 kɔɔ kadi sɛi kɛ ndɔgi njɛkaa njay-je lay ya asi gɛi tati-ɛ, kɛ ngal-ɛ, kɛ kù-ɛ kɛ nangi, kɛ ngal-ɛ kɛ taá,

19 ɔ a 'gɛi-né kɛ ndigi kɛ Kristi ndigi-ji kinlé itɔ négɔ-je lay; kɔɔ kadi né-je lay kɛ rɔ Lubɔ-ti taa mɛɛ-si pɛl-pɛl.

20 ɔ Lubɔ kɛ njɛra kullɔ mɛɛ-ji-ti kɛ takul tɔgi-ɛ lé, asi ra né-je kɛ al dɔ né-je kɛ j'dɔji-ɛ rɛm, j'giri rɛm.

21 Kadi kɔsgaji tɔ kɛ dɔ-ɛ-ti dan njɛkɔwnɔ-je-ti kɛ takul Jeju Kristi rɛm, dan dow-je-ti kɛ low kɛ kɛ ngɔsnè ya lay rɛm, b́a kɛ dɔ b́al-b́al rɛm tɔ. Amɛn!

4

Kindɔ rɔ nati mɛɛ kadmɛɛ-ti

Kol 3:12-14; Rɔm 12:4-8; 1Kɔ 12:4-31

1 Beba ma Pol kɛ d'uwɔ-m dangay-ti kɔɔ ta kɛ sobi dɔ ta lɔ 'Babe lé, m'ulɔ dingɛm mɛɛ-si-ti kadi adi panjiyɔ-si ɔw nati kɛ ba kɛ Lubɔ ba-si.

2 †Kadi 'toi njɛsɔl dɔ-si sɔl kɛ ɔr njuti rɛm, kadi 'soli lɔm-lɔm rɛm, kadi 'toi njɛkilɔ mɛɛ-si dɔ madi-ɛ-ti rɛm. Isi dɔ-ti kɛ na ɔ 'ndigi-né-na rɛm tɔ.

3 Ra kɛ Ndil kɛ aa njay ra adi 'toi dow-je kɛ káre kinlé, ɛ ya uwɛi ngɔ kɛ kɛm rɛbi lapiya kɛ tɔ dan-si-ti.

4 Kɔɔtalɔ j'toi kubru rɔ kɛ káre-rè, Ndil kɛ aa njay ra káre-rè, bè ya tɔ Lubɔ ba-si kɔɔ nékindɔ mɛɛ dɔ-ti kɛ ra káre-rè;

5 'Babe ra káre-rè,

† 4:2 4:2 Kol 3:12,13

kadm̄ē ra káre-rè,

bat̄em ra káre-rè,

⁶ Lubə ra káre-rè

ə ɛ ya to Bɔbi dow-je lay rəm,

ɔ̄ be dɔ nékində-je-ti lay rəm,

ra kullə dan dow-je-ti lay rəm,

bá isi m̄ē dow-je-ti lay rəm tɔ.

⁷ Ngà Lubə ra sə-ji maji adi n̄á-n̄á dan-ji-ti ya Kristi adi-é kadkare k̄i gangi-é gangi-é.

⁸ Gin-é kin bá 'ndàngi-né m̄ē mbete-ti k̄i aa njay 'panè:

Ẽ ɔw lo-je-ti k̄i taá n̄u, k̄i dow-je k̄i uwə-dé ta rɔ-ti;

Ẽ ləbi dow-je kadkare-je.

⁹ «Ẽ ɔw lo-je-ti k̄i taá n̄u» lé kɔr m̄ē-é to ri wa?

Kɔr m̄ē-é to, kete bá kadi ɔw taá lé,

ndɔki ɛ risi ɔw njal gin nangi-ti.

¹⁰ Ẽ k̄i risi nangi lé, to ɛ ya ó ɔw sam dɔrɔ-ti n̄u,

kɔ kadi taa lo pəl-pəl m̄ē né-je-ti lay.

¹¹ Kadkare k̄i ɛ adi lé ɔn:

Ẽ adi d̄ē k̄i dan-ti-je 'to njékɔwkulə-je,

Ẽ adi d̄ē k̄i n̄á-je 'to njépata-je k̄i ta Lubə-ti,

Ẽ adi d̄ē k̄i madi-je 'to njékilə mb̄ē Poyta k̄i Maji,

Ə adi d̄ē k̄i n̄á-je 'to njékɔrnɔ̄-je k̄i njéndó dow-je né.

¹² Ẽ ra bè kɔ kadi njékaa njay-je d'asi gaki kadi 'ra kullə kadi d̄ē k̄i 'to kubru rɔ Kristi lé d'ɔw-né k̄i kete-kete,

¹³ sar kadi j̄əi lay ya j'təli-né dow-je k̄i káre-rè m̄ē kadm̄ē-ti rəm, m̄ē gə Ngon lə Lubə-ti rəm, kadi j'toi dow-je k̄i j'togi gangi, sar kadi j'asi-né-n̄a k̄i Kristi berere m̄ē panjiyə-é-je-ti,

14 kɔ kadi j'toi ngan-je kí pungum man ɔw sə-dé yó-je kɪ nè-je kin al, nè néndó-je lay à kulə-ji yól yó-je kɪ nè-je, bá kadi j'toi né kədi lə njera né kədi-né dow-je kur-dé-né wale kin al rəm,

15 ngà kadi j'pai ta kí tɔgrɔ-ti kɪ ndignə rəm, j'a tɔgi mɛɛ né-je-ti lay kadi j'titi-né-nə kɪ Kristi kí to dɔ kin bə.

16 †Kɪ takul-é bá kubru rɔ lay tò-né ta-nə-ti kɪ gangi-é gangi-é maji kɪ takul njirə-je kɪ gul-je lay kí uwə-é nati ngə ə ngon rɔ kí rá-rá ra kullə liə adi kubru rɔ tɔgi-né rəm, bá ɔw-né kɪ kete-kete kɪ takul ndignə rəm tɔ.

Panjiyə kí low kɪ panjiyə kí sigi

Kol 3:1-16; Gal 5:10-25

17 Gin-é kin bá m'idə-si-né ə m'a-né dɔ-ti njangi kɪ ri 'Babe m'panè: Adi panjiyə-si titi-nə kɪ panjiyə njékadmɛɛ al-je kí tagir lə-dé to tagir kí mɛɛ wəy kare kin al.

18 Tagir lə-dé to tagir kí dɔ mbə-ti, adi 'goto mɛɛ kiskəm-ti lə Lubə, kɔɔtalə négə al kɪ mɛɛngə lə-dé.

19 Dɛ lé 'gə rɔsɔl al, adi kaya ya to kullə ra-dé sar adi d'inə rɔ-dé yaki mɛɛ né-je-ti kí tò nɛ ya kàrè mɛɛ-dé uwə-dé kɪ ta al.

20 Ngà sɔi lé, gangi-é kin bá to ta kí sɔbi dɔ Kristi kí 'ndó-si lé al.

21 Jezu Kristi lé 'pa ta kí dɔ-é-ti d'adi ooi rəm, bá néndó kí sɔbi dɔ-é kí ɔw go-nə-ti kɪ ta kí tɔgrɔ-ti liə kàrè 'ndó-si, kadi

† 4:16 4:16 Kol 2:19

22 †'tusi panjiyø-si kí kete ndòki lé inøi kogi. Ndòki lé, bo né-je kí maji al maji al tò mee-si-ti, ødi-si kdo tuji-si.

23 Adi Ndil kí aa njay tøl-si adi 'toi dow-je kí sigi mee tagir-je-ti lø-si

24 †ø 'tøli dow-je kí sigi kí Lubø ra-dé kí go meendigi-ti liø kdo kadi 'ra né kí njururu kè né kí aa njay kè takul ta kí tögro-ti.

25 Gin-é kin bá 'tusi takødi inøi kogi ø kadi nã-nã idø madi-é ta kí tögro-ti, kdøtalø jøi j'toi ngan rø-nã.

26 Kinø wongø ra-si kàrè, 'rai majal al; adi kàdi ur dø wongø-ti lø-si al;

27 køm lo kí nde bè ya kàrè inøi adi Sú ilø nja-é-ti al.

28 Dow kí to njèbogi kàrè, kadi bogi al ngá. Ngà kadi ur rø-é biri ya ra kullø kè ji-é kdo kadi ra-né kè dow-je kí d'ow ndoo né tø.

29 Adi ta kí tò ne kàre ya kàrè tee ta-si-ti al; ngà kinø tø kadi 'pai ta rømø, kadi to ta kí maji kí à kullø dingøm mee dow-je-ti røm, bá à ra maji kè dow-je kí d'oo røm tø.

30 Ndil kí aa njay lø Lubø lé, 'tuji mee-é al; ø bá isi mee-si-ti titi pø kí Lubø øsi-si-né kdo ndø kí à taa-si-né kilø-si taá kí tagangø-je-ti.

31 Né lay kí to meekati, kè røkatø kanãna, kè wongø, kè kilø kol, kè kulø ta ndil-nã-ti, kè né lay kí to meendul ya adi goto dan-si-ti.*

32 †Adi mee-si maji kè nã røm, adi ta ð mee-si kdo-nã røm, inøi go majal lø-nã kogi titi kè Lubø

† 4:22 4:22 Kol 3:9 † 4:24 4:24 Kol 3:10 * 4:31 4:31 Kol 3:8

† 4:32 4:32 Kol 3:13

in̄ə-né go majal lə-si kɔgi k̄i takul nam k̄i 'nami k̄adi Kristi-ti kin bè tɔ.

5

Panjiyə k̄i lo k̄i ndógi-ti

1Te 4:1-8; 1Kɔ 6:9-11

¹ Səi lé, 'toi ngan lə Lubə, adi ɛ ində-si dan kəm-é-ti ɔn ɔ 'ndaji kullə ra-é;

² adi ndigi dow-je bá uwə mɛɛ-si, titi k̄i Kristi ndigi-ji-né bá ɛ ya adi-né rɔ-é Lubə kadkare-ti adi d'ilə məsi-é nangi kɔɔ ta lə-ji kin bè. Adi to kadkare k̄i nəl Lubə titi ubi k̄i ɔti maji.

³ Kaya-je, k̄i né-je lay k̄i tò nɛ, əse kəmkəj lé, to né-je k̄i kadi ta-é ya kàrè uwə dɔ-si al. Gangi-é kin bá tuwə njékaa njay-je.

⁴ Ta-je k̄i tò nɛ, k̄i ta mbə-je, k̄i sɔki-nə-je lé, to né-je k̄i tuwə-si al. Ngà né k̄i tuwə-si lé, to oiyo k̄i kadi 'rai Lubə.

⁵ Kɔɔ né k̄i kadi 'gəi maji ɔn: Njèrakaya rəm, njèra né-je k̄i tò nɛ əse njèkəmkəj adi to njèpole magi rəm lé, d'a goto mɛɛ kɔɔbe-ti lə Lubə dɛ k̄i Kristi.

⁶ Adi dow pa ta-je k̄i mɛɛ wəy kare ədi-si-né al. Kɔɔ to ta lə né-je k̄i maji al kinlé bá wəngi ra-né Lubə dɔ njəmbati təl rɔ-dé go ta-ti liə.

⁷ ɔn ɔ kində ya indəi rɔ-si nati sə-dé al.

⁸ Kɔɔtalə, ndɔki isi lo k̄i ndul-ti, ngà ɓone bè 'nami k̄adi 'Babe-ti adi 'toi dow-je k̄i isi lo k̄i ndógi-ti ngá. Bəba adi panjiyə-si tuwə panjiyə dow-je k̄i d'isi lo k̄i ndógi-ti.

⁹ Kɔɔ panjiyə k̄i lo k̄i ndógi-ti lé to mɛɛmaj, k̄i né ra k̄i njururu, k̄i ta k̄i togrɔ-ti.

10 Ɔri kəm né-je kadi 'gəi né kí nəl 'Babe,

11 ə né-je kí lo kí ndul-ti kí to né-je kí kogi kare kinlé uləi rɔ-si dan-ti al, ngà uni kam dɔ-ti.

12 Kdotalə né-je kí dow-je kin d'isi 'ra lo bɔyɔɔ-ti lé, tò rɔsɔl mbing ya maji pa ta-é al.

13 Ngà né-je lay kinlé loki dow un kam dɔ-ti rəmə, lo ndógi dɔ-ti.

14 Kdotalə, né kí lo ndógi dɔ-ti lé, né-é təl to londógi ngá. Gin-é kin bá 'pa-né 'panè:

I njètobi, ɿ taá dɔ bi-ti,

ɿ taá dan dow-je-ti kí d'oy

ə Kristi à kadi lo ndógi dɔ-i-ti doo.

15 Beba ooi go panjiyə-si maji. 'Rai né toki mbé-je bè al, ngà 'rai né ra lə dow-je kí kəm-dé aa njay.

16 †Inəi kaglo adi dəə kogi kare al, kdotalə j'isi mɛɛ ndɔ-je-ti kí maji al*.

17 Gin-é kin bá kadi 'toi mbé dow-je al, ngà kadi 'gəi né kí mɛɛ 'Babe ndigi.

18 Adi yibi ra-si al, nè à ra kadi kullə ra-si tò jugi-jugi; ngà adi Ndil kí aa njay bá taa lo mɛɛ-si-ti

19 †rəmə, ɔji-nə ta kì pa-je, kì pa kɔsgaji-je, kì pa-je kí gay-gay kí Ndil kí aa njay ində ta-si-ti rəm, bá usi pa-je 'tóyi-né 'Babe kì mɛɛ-si kí káre-rè rəm tɔ.

20 Dɔkaglo-je lay ya, 'rai oiyo Bɔbi-ji Lubə kì ri 'Babe lə-ji Jeju Kristi kɔɔ né-je lay.

*Ta kí ɔɔbi dɔ kisi-nə lə dené kì dingəm
Kol 3:18-4:1; 1Pi 2:18-25; 3:1-7*

† 5:16 5:16 Kol 4:5 * 5:16 5:16 Kol 4:5 † 5:19 5:19 Kol 3:16,17

21 Səi kí 'bəli Kristi lé, uləi dɔ-si gin tógi-ti lə-nə.

22 †Səi dené-je, kadi ná-ná dan-si-ti ulə dɔ-é gin tógi-ti lə ngɔbi-é titi kí isi uləi-né dɔ-si gin tógi-ti lə 'Babe kin bè.

23 Kdɔtalə dingəm to dɔ dené titi kí Kristi to-né dɔ njékəwnə-je kí 'to kubru rɔ-é ə ɛ to Njəkaji-dé kin bè.

24 Titi kí njékəwnə-je d'ulə-né dɔ-dé gin tógi-ti lə Kristi kinlé, kadi ná-ná dan dené-je-ti ulə dɔ-é gin tógi-ti lə ngɔbi-é meɛ né-je-ti lay tɔ.

25 †Ə səi dingəm-je, 'ndigi ne-si-je titi kí Kristi ndigi-né njékəwnə-je sar oy-né kdɔ ta lə-dé kinlé bè.

26 Ɔ ra bè togi-dé-né kɪ man rəm, kɪ ta lə Lubə rəm, adi d'aa njay ə ində-dé-né tagay adi Lubə;

27 Kdɔ kadi njékəwnə-je kinlé d'a nɔ-n'è-ti titi dené kí ɔw kɪ ta ngɔw é ra rɔ-é adi ndóle rəm, yoro goto rɔ-é-ti rəm, rɔ-é ungi kulə al rəm, bá né kí maji al ya goto rɔ-é-ti rəm kin bè tɔ. Ə kadi 'to tagay rəm, bá kadi ta madi goto dɔ-dé-ti rəm tɔ.

28 Gangi-é kin ya dingəm à ndigi-né ne-é titi kí ɛ ndigi-né daji rɔ-é kin bè tɔ. Dow kí ndigi ne-é lé, dowbé ndigi daji rɔ-é ya tɔ.

29 Kdɔtalə dow kí ɔsi rɔ-é kɪ ta ya goto, ngà dow lé ul rɔ-é, ə tɔsi kəm-é dɔ-ti titi kí Kristi ra-né kɪ njékəwnə-je kin bè.

30 Kdɔtalə jəi j'toi ngan rɔ Kristi.

31 Beba 'ndangi 'panè: Gin-é kin bá dingəm à kinə-né kɔ-é kɪ bɔbi-é kdɔ tiɲə rɔ ne-é-ti ə dɛ joo lay d'a təl to kubru rɔ kí káre-rè.

³² Ta kí tò lo ßoyɔ-é-ti kinlé to ta kí boy ə ma m'idə-si rəsi m'panè: To ta kí sɔbi do Kristi kɪ njékəwna-je.

³³ Ngà kí sɔbi do-si lé, kadi ná-ná ya ndigi ne-é titi kí ndigi-né daji rɔ-é bè ə kadi dené kí rá-rá kàrè ilə kuji do ngɔbi-é-ti to.

6

Ta kí sɔbi do ngan-je kɪ njékoji-dé-je

¹ †Səi ngan-je, uləi do-si gin tógi-ti lə njékoji-si-je [kí gangi-é kí 'Babe ndigi]*, kdɔtalə ɛ kin bá to né kí njururu.

² «'Təti kagi bɔbi-i kɪ kɔ-i» – ɛ kin bá to kí dɔsɔy dan ndukun-je-ti kí kunmindɪ dan go-é –

³ beɓa 'a kisi maji ə ɓal-i à nɔ-né dɔnangi-ti.

⁴ †Səi bɔbi ngan-je, 'tuji meɛ ngan-si-je al, ngà ooi go-dé ə 'ndoi-dé né, 'rai-dé kadi iləi-dé rəbəə kɪ gangi-é kí 'Babe ndigi.

Ta kí sɔbi do ɓə-je kɪ 'ɓa-dé-je

⁵ †Səi ɓə-je, 'təli rɔ-si go ta-ti lə dow-je kí 'to 'ɓa-si-je kɪ ɓəl, kɪ kuji kɪ kilə, kɪ meɛ kí nda kay titi kí isi 'təli-né rɔ-si go ta-ti lə Kristi kin bè;

⁶ 'rai bè takəm-dé-ti par al rəm, bá kdɔ nəl-né dow-je al rəm, ngà 'rai kdɔ to kí 'toi ngannjékullə-je lə Kristi kí isi 'rai né kí Lubə ndigi kɪ meɛ-si kí káre.

⁷ 'Rai kullə adi-dé kɪ rɔnəl titi-nɔ né kí to kullə lə 'Babe bè, ɓi titi to kullə lə dow al.

† **6:1 6:1** Kol 3:20 * **6:1 6:1** Ta-je kí tò mbunə né-ti kinlé [...] goto meɛ mbete-je-ti kí dɔsɔy kí dan-ti-je kí 'ndangi kɪ ji-dé kɪ ta grɛki. † **6:4 6:4** Kol 3:21 † **6:5 6:5** Kol 3:22-25

⁸ Səi 'gəi kí dow kí to bə əse to bə al kàrè, 'Babə à kugə dɔ ji-é sobi dɔ maji kí ɛ ra.

⁹ †Səi 'ba bə-je kàrè, 'rai sə-dé bə ya tɔ; adi-dé kò al; səi 'gəi kí ɛ kí to 'Ba-si rəm, to 'Ba-dé rəm lé, isi dɔrɔ-ti ə ɛ ɔr kəm dow al.

Néro-je lə njèkadmeɛ

¹⁰ Kadi m'tɔl-né ta-é lé, uləi njirə-si dɔ 'Babə-ti ə ubəi kul tógi-é kí al dɔ tógi-je lay kin.

¹¹ 'Tuləi néro-je lə Lubə lay rɔ-si-ti, kɔ dɔ kadi ɔi-né gərərə nɔ Sú-ti kí njètulə-si natɪ.

¹² Kɔdɔtalə j'isi 'rɔi kɪ dow-je al, ngà j'isi j'rɔi kɪ ndil-je kí maji al, kɪ tógi-je, kɪ njékɔbe kí londul-ti kí dɔnangi-ti nè rəm, bá j'isi j'rɔi kɪ ndil-je kí maji al kí dɔrɔ-ti rəm tɔ.

¹³ Gin-é kin bá kadi ɔyi néro-je lə Lubə lay, kɔ dɔ kadi ɔi-né gərərə meɛ ndɔ-je-ti kí maji al rəm, bá kadi loki go-é gangi lay kàrè ɔi-né dingəm rəm tɔ.

¹⁴ Beba ɔi dingəm. Adi ta kí tɔgrɔ-ti nɔy kí ndaá dɔbɔdi-si bə; adi né ra kí njururu nɔy kí né kɔn kàdɪ asgar-je ta né kati-ti bə;

¹⁵ rɔ tungə pilingi kɔ kilə mbɛ Poyta kí Maji kí sobi dɔ lapiya lé bá adi toki saba nja-si-ti bə;

¹⁶ meɛ né-je-ti lay ya adi kadmeɛ toki də lə-si bə. Ningə-je lə Njèmeɛndul kí ta-é ɔ pər kinlé, də lé bá à taa dɔ-si-ti.

¹⁷ Adi kaji toki jɔgi ngəm dɔ-si bə ə adi Ta lə Lubə kí to kiyərɔ kí Ndil kí aa njay adi-si lé tɔ ji-si-ti tɔ. ¹⁸ Ndɔ-je lay ya adi Ndil kí aa njay ɔsi-si adi 'pai ta kɪ Lubə kɪ kəm rəbi-je lay ə 'nɔi ta-é-ti 'dɔji-é-né né. Beba uwəi rɔ-si ngə, isi kəm dɔ

rɔ-si-ti kadi 'pai ta kɪ Lubə. 'Pai ta kɪ Lubə kɔɔ njékaa njay-je lay.

¹⁹ 'Pai ta kɪ Lubə kɔɔ ta lə-m tɔ; kɔɔ kadi Ndil-é ində ta ta-m-ti adi m'nda mɛɛ-m kɔɔ m'ilə mbe né kí tò lo ɔɔɔ-é-ti bá Lubə tɛɛ kɪ dɔ-é kɪ takul Poyta kí Maji kin.

²⁰ Poyta kí Maji kinlé bá ma m'to takəm Kristi adi m'ilə mbe-é bá m'a-né dangay-ti tin. 'Dəji Lubə kadi m'nda mɛɛ-m kɔɔ m'pa ta-é titi kí tò kadi m'pa-né.

Ta-je kí sɔbi Pol kɪ lapiya-je kí ra

²¹ ††Kɔɔ kadi sɔi kàrè 'gəi-né ta kí dɔ kisi-m-ti kɪ né-ti kí m'isi m'ra lé, Tisiki kí to ngonkɔ-m kí njèkadmeɛ kí m'ində-é dan kəm-m-ti kí to ngonnjèkullə kí njèka dɔ ndi-é-ti mɛɛ kullə-ti lə 'Babe ya à kɔw kɔr lay kidə-si.†

²² Gin-é kin bá m'ulə-é-né rɔ-si-ti bè, kɔɔ kadi 'gəi-né ta kí sɔbi dɔ kisi-ji nè kin rəm, bá kadi ɔw sol mɛɛ-si rəm tɔ.

²³ Kadi Bɔbi-ji Lubə kɪ 'Babe Jeju Kristi d'adi lapiya kɪ ndigi dow-je, kɪ kadmeɛ nəy kɪ njèkadmeɛ-je.

²⁴ Kadi ramaji lə Lubə nəy kɪ dow-je lay kí 'ndigi 'Babe lə-ji Jeju Kristi ndigi kí sɔy-é goto.

† **6:21 6:21** Knj 20:4; 2Ti 4:12 † **6:21 6:21** Kol 4:7,8 † **6:21 6:21** Kol 4:7

Mango
Mango: Ta lə Lubə Kunmindi kí Sigi (New
Testament)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mango

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source
files dated 13 May 2025

96bdbd07-24d6-556c-9e7c-7269c72880cd